

Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Kılavuzu

TÜRKİYE ACİL TIP DERNEĞİ

Acil Tıp Yeterlik Kurulu

Türkiye Acil Tıp Derneği
Acil Tıp Yeterlik Kurulu
Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Kılavuzu

TÜRKİYE ACİL TIP DERNEĞİ
ACİL TIP YETERLİK KURULU

ACİL TIP UZMANLIK EĞİTİMİ KILAVUZU

**Türkiye Acil Tıp Derneği
Acil Tıp Yeterlik Kurulu
Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Kılavuzu**

Bu kitabın tüm yayın hakları Türkiye Acil Tıp Derneği'ne aittir. Yazılı olarak izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden kısmen veya tamamen kopya edilemez; fotokopi, taksir, baskı veya diğer yollardan çoğaltılamaz.

Birinci Baskı, Ocak 2007, İzmir
Türkiye Acil Tıp Derneği Yayınları

ISBN 978-975-01127-0-6

TÜRKİYE ACİL TIP DERNEĞİ

Gazi Bulvarı Eta İşhanı No:72/4 Konak – İZMİR
Tel: (0232) 425 6400 Faks: (0232) 425 6401
Web: www.tatd.org.tr E-mail: aciltip@ttnet.net.tr

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
1. TÜRKİYE'DE ACİL TIP UZMANLIK EĞİTİMİNİN GELİŞİMİ	4
2. ACİL SERVİS PLANLAMASI VE STANDARTLARI	11
Giriş.....	11
Mesleki Sorumluluklar ve Halkın Beklentileri.....	12
Acil Servis Hizmetleri İçin Gerekli Öğeler.....	12
Yönetim.....	12
Personel.....	14
Aletler ve Sarf Malzemeleri.....	17
Bulundurulması Gerekli İlaçlar.....	22
Kurumla İlgili Özellikler.....	24
Radyolojik, Görüntüleme ve Diğer Tanısal Hizmetler.....	25
Hızır Bulundurulması İstenen Laboratuar Tetkikleri.....	26
Çocuk Acil Servisi İçin Standartlar.....	28
Hasta Bakımının Devamlılığı İçin Sorumluluklar.....	33
Hastane Öncesi Dönem.....	33
Acil Servis.....	33
Hastanın Bakımının Sonuçlandırılması.....	33
Hasta Sevkleri.....	34
3. GÖREV TANIMLARI	35
Eğitim Hastaneleri.....	35
İkinci Basamak Sağlık Kuruluşlarının Acil Servisleri.....	40
Yardımcı Sağlık Personelleri.....	45
4. ACİL TIBBIN TEMEL KONULARI	51
5. ACİL TIP UZMANLIĞI EĞİTİM SÜRESİ VE ROTASYONLARI HAKKINDA ÖNERİLER	92
6. ACİL TIP UZMANLIK EĞİTİM PROGRAMI	94
Giriş.....	94
Uzmanlık Eğitimi Programı Verecek Kurumlar.....	95
Akademik Acil Servislerde Çalışanlar.....	95
Anabilim Dalı Başkanı/Klinik Şefi.....	95
Eğitim Programı Sorumlusu.....	95
Diğer Akademik Personel.....	96
Eğitim Programı.....	97

Eğitim Programının Organizasyonu ve Yapısı.....	97
Müfredat Programı (Curriculum).....	98
Deđerlendirme.....	101
7. TIPTA UZMANLIK ÖĞRENCİSİ EĞTİM HEDEFLERİ.....	103
Tıpta Uzmanlık Öđrencisi 1. Yıl.....	103
Tıpta Uzmanlık Öđrencisi 2. Yıl.....	107
Tıpta Uzmanlık Öđrencisi 3. Yıl.....	110
Tıpta Uzmanlık Öđrencisi 4. Yıl.....	113
8. ACİL TIP EĞTİM VE ROTASYON HEDEFLERİ.....	116
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	116
Anesteziyoloji Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	120
Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetleri (112) Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	121
İç Hastalıkları Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	122
Genel Cerrahi Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	125
Kardiyoloji Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	127
Kadın Hastalıkları ve Doğum Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	128
Yođun Bakım Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	130
Ortopedi ve Travmatoloji Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	132
Psikiyatri Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	134
Nöroloji Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	137
Beyin Cerrahisi Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	137
Göz Hastalıkları Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	138
Kulak Burun Bođaz Eğitim ve Rotasyon Hedefleri.....	140
9. TIPTA UZMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN YAPMASI GEREKEN GİRİŐİMLERİN LİSTESİ VE EN AZ SAYISI.....	142
10. TIPTA UZMANLIK ÖĞRENCİLERİ UYGULAMA VE KREDİLENDİRME DEFTERİ ÖNERİSİ.....	145
11. ACİL TIP İLE İLGİLİ MEVZUAT.....	179

ACİL TIP YETERLİK KURULU

ÖNSÖZ

Tıp bilimi ve teknolojideki hızlı ilerleme yanında dünya nüfusunun artması ve kentleşme sağlık hizmetlerinin sunumunda belirgin değişikliğe neden olmuştur. Özellikle acil sağlık sorunlarının çözümü için hastane öncesi ve hastanelere bağlı acil servislerde sunulan hizmetin kalitesinin artırılması, ölüm ve sakatlıkların önlenmesi ve sonuçta toplum sağlığının yükseltilmesi hedef alınmıştır. Tüm bu kararlar doğrultusunda, diğer uzmanlık dallarının aksine bir anatomik sisteme yönelik olmadan, halkın ihtiyacına yönelik Acil Tıp Uzmanlığı doğmuştur. Ülkemizde de kısa bir geçmiş olmasına rağmen, ihtiyacın yanıtı olarak acil tıp uzmanlığı eğitimi hızla yaygınlaşmıştır. İlk ve farklı olmanın getirdiği zorluklar zaman içinde aşılmaya çalışılmıştır.

Acil tıp sistemi içinde yer alan her konuda projeler üretmek ve sistemin gelişimine katkı sağlamak misyonu ile faaliyet gösteren Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD), acil tıp uzmanlık eğitiminin standartlarını oluşturmak ve en yüksek seviyeye çıkartmak amacı ile kurulduğu 25 Mayıs 1995 tarihinden itibaren bilimsel faaliyetlerine devam etmektedir. TATD Acil Tıp Uzmanlığı Komisyonunun faaliyetleri, düzenlediği Anabilim Dalları Koordinasyon Kurulu Toplantıları ve bünyesinde oluşturduğu Acil Tıp Yeterlik Kurulu ile acil tıp uzmanlık eğitiminin eğitim verilen tüm kurumlarda eşit, kaliteli ve bilimsel standartlarda olması için emek harcamaktadır.

İlk basımı Aralık 2000'de yapılan "Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi ve Acil Servislerin Standardizasyonu Taslağı" 30 Kasım 2001 tarihinde İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesi MESEM Salonunda yapılan Türk Tabipleri Birliği – Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu Toplantısında tüm uzmanlık dernekleri temsilcilerine şimdiki kadar hazırlanan ve TTB-UDEK'e gönderilen ilk kılavuz olarak sunulmuştur. Acil Tıp Yeterlik Kurulu üyelerinin katkıları ile hazırlanan bu kılavuz ile hedef acil tıp uzmanlık eğitiminde ve eğitim kurumlarında standardı yakalamak, uzmanlık öğrencilerinin eğitiminin kalitesini artırmak ve acil sağlık hizmetlerinde kaliteyi artırmaktır. Kılavuzun hazırlanma aşamasında emeği geçen tüm meslektaşlarıma ve basım aşamasındaki katkıları nedeniyle Sayın Altay Akdoğan'a ve United Expo'ya sonsuz teşekkür ederim.

Bu kılavuzun acil tıp uzmanlık eğitiminde fark yaratan bir eser olması dileğimle, saygılarımı sunarım.

Yrd. Doç. Dr. Cem Oktay
Türkiye Acil Tıp Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı
10 Ocak 2007 – ANTALYA